

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	Statistika robnog prometa sa inozemstvom
1. Kontakt	
1.1 Nadležna institucija	Federalni zavod za statistiku
1.2 Nadležna organizaciona jedinica	Sektor poslovnih statistika, Odsjek za statistiku usluga i vanjske trgovine
1.3 Kontakt osoba	1) Sanja Ambrožić 2) Haris Čengić
1.4 Funkcija kontakt osobe	1) Pomoćnik direktora za sektor poslovnih statistika 2) Stručni savjetnik za statistiku vanjske trgovine
1.5 Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki 26, 71 000 Sarajevo
1.6 Kontakt e-mail adresa	1) sanja.ambrozic@fzs.ba 2) haris.cengic@fzs.ba
1.7 Broj telefona	1) +387 33 407 031 2) +387 33 407 030
1.8 Broj faksa	+387 33 226 151
2. Podaci o ažuriranju metapodataka	
2.1 Datum posljednje potvrde validnosti metapodataka	12.6.2019
2.2 Datum posljednje objave metapodataka	-
2.3 Datum posljednjeg ažuriranja metapodataka	12.6.2019
3. Prezentacija statistike	
3.1 Opis metapodataka	<p>Proizvode se podaci o ukupnom izvozu i uvozu Federacije BiH i po kantonima izraženi vrijednosno u KM i u Eur: agregirani podaci o ukupnom izvozu i uvozu, podaci o izvozu i uvozu po područjima Klasifikacije djelatnosti – KD BiH 2010 (usklađenoj sa NACE Rev. 2), po sektorima i odsjecima Standardne međunarodne trgovinske klasifikacije - SMTK (SITC Rev. 4), po Međunarodnoj klasifikaciji ekonomske namjene proizvoda (BEC) Rev. 4, po zemljama namjene/porijekla prema Geonomenklaturi, po statističkim procedurama (samo na nivou Federacije BiH), podaci o izvozu i uvozu najznačajnijih proizvoda (samo na nivou Federacije BiH) prema Carinskoj tarifi BiH (harmoniziranoj s HS 6 i CN 8). Za svaki kvartal se objavljuju indeksi jediničnih vrijednosti ukupnog izvoza i uvoza, indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza po područjima Klasifikacije djelatnosti – KD BiH 2010 (usklađenoj sa NACE Rev. 2) i po odsjecima Standardne međunarodne trgovinske klasifikacije - SMTK (SITC Rev. 4). Sve navedeno, te još uz to i podaci o izvozu i uvozu po načinu transporta, se objavljuje i na godišnjem nivou u godišnjem tematskom biltenu "Robni promet Federacije BiH sa inozemstvom".</p>

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

3.2 Klasifikacije koje se koriste u istraživanju	<ul style="list-style-type: none">• Carinska tarifa BiH (usklađena sa Harmonizovanim sistemom UN - HS i sa Kombiniranom nomenklaturom EU - CN)• Klasifikacija djelatnosti – KD BiH 2010 (usklađena sa NACE Rev. 2) - prema područjima i oblastima• Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija - SMTK (SITC Rev. 4) - prema sektorima i odsjecima• Međunarodna klasifikacija ekonomske namjene proizvoda (BEC Rev. 4)• Geonomenklatura EU (Geonom)• Zvanična lista transportnih šifara koja je u skladu sa transportnim šiframa EU prema Regulativi Evropskoga povjerenstva (EC) br, 1917/2000 od 7.9.2000., član 10, paragrafi 1 do 4
3.3 Sektor obuhvaćenog istraživanja	Set podataka obuhvata sve ekonomske i druge sektore iz kojih se javljaju subjekti koji vrše poslove izvoza i uvoza i za koje se prijavljuje i popunjava Jedinствена carinska isprava (JCI) u carinskom postupku. Praktično to su svi sektori koji su pokriveni klasifikacijom SMTK rev. 4 i područja A,B,C,D,E,J,M,R NACE rev.2.
3.4 Statistički koncepti i definicije	<p>Izvoz robe označava tok u kojem roba fizički napušta carinsku teritoriju BiH. Uvoz robe označava tok u kojem roba fizički ulazi u carinsku teritoriju BiH. Roba odnosno proizvod predstavlja sva pokretna fizička dobra. Zemlja porijekla robe je ona zemlja u kojoj je roba proizvodnjom ili doradom dovedena u stanje u kom se uvozi. Zemlja konačnog odredišta robe je ona zemlja u kojoj se roba troši ili dalje potpuno prerađuje. Statistička vrijednost predstavlja vrijednost robe prema FOB paritetu za izvoz odnosno CIF paritetu za uvoz.</p>

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	<p>Statistička vrijednost kod izvoza (FOB – Free On Board) se izračunava na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none">• ako je ugovoreno mjesto isporuke u inostranstvu, vrijednost iz fakture umanjuje se za troškove prevoza, osiguranja i otpremanja robe od granice BiH do mjesta isporuke u inostranstvu,• ako je ugovoreno mjesto isporuke robe u BiH, vrijednost iz fakture povećava se za troškove prevoza, osiguranja i otpremanja robe od mjesta isporuke u BiH do granice BiH. <p>Statistička vrijednost kod uvoza (CIF – Cost, Insurance, Freight) se izračunava na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none">• ako je ugovoreno mjesto isporuke robe u inostranstvu, vrijednost iz fakture povećava se za troškove prevoza, osiguranja i dopremanja robe od mjesta isporuke do granice BiH,• ako je ugovoreno mjesto isporuke robe u BiH, vrijednost iz fakture umanjuje se za troškove prevoza, osiguranja i dopremanja robe od granice BiH do mjesta isporuke u BiH. <p>Količina robe predstavlja neto težinu robe u kilogramima ili količinu izraženu u nekoj od dopunskih jedinica mjere.</p>
3.5 Statistička jedinica	Jedinica posmatranja statističkog istraživanja robnog prometa sa inostranstvom je svaka pravna i fizička osoba koja podnosi Jedinственu carinsku ispravu (JCI) za redovni izvoz i uvoz robe, te za izvoz i uvoz na vanjsku i unutarnju obradu (Sistem specijalne trgovine).
3.6 Statistička populacija	Robna isporuka koja je homogena sa stanovišta vrste proizvoda, zemlje porijekla, odnosno namjene, načina plaćanja i momenta prelaska granice.
3.7 Referentno geografsko područje	Podaci se odnose na Federaciju BiH.
3.8 Vremenska pokrivenost	1995 -2004 2007-2018
3.9 Bazni period	Bazna godina je prethodna godina.
4. Jedinica mjere	U statistici robne razmjene BiH s inostranstvom podaci su prikazani u KM i EUR. Podaci u EUR su dobiveni preračunom KM u EUR korištenjem godišnjih kurseva za pomenute valute.
5. Referentni period	Prethodni mjesec.
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

6.1 Pravni akti i drugi sporazumi	Zakonski i pravni temelj za provođenje predmetnih aktivnosti je sadržan u Zakonu o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" br. 63/03 i 9/09), te u Planu provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH i u Četvrogodišnjem Programu. Članom 17. Zakona o statistici je propisano da se statistička istraživanja provode u vremenu određenom četvrogodišnjem Programom i razrađenim godišnjim Planom rada za budžetsku godinu. Koriste se još i Akti: Protokol o razmjeni podataka između UIO i FZS i Protokol o dostavi podataka FZS FedZavZaProgRazvoja; kao i međunarodne metodološke preporuke i priručnici (Eurostat, MMF, UN), te dokumenti metodologije statistike robne razmjene Federacije BiH sa inozemstvom.
6.2 Razmjena (posredovanje) podataka	-
7. Povjerljivost	
7.1 Povjerljivost - politika	Povjerljivost statističkih podataka je regulisana i zahtijevana Zakonom o statistici Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 63/03 i 9/09), i to u dijelu V – Upotreba, povjerljivost i zaštita podataka, članovi 36-42 Zakona. Federalni zavod za statistiku distribuira statističke podatke u skladu sa statističkim načelima Kodeksa prakse evropske statistike, a posebno sa načelom statističke povjerljivosti. Individualni podaci predstavljaju službenu tajnu.
7.2 Povjerljivost - postupanje sa podacima	Federalni zavod za statistiku obavlja diseminaciju isključivo agregiranih podataka o izvozu i uvozu Federacije BiH u svim saopćenjima i biltenima koji se redovno objavljuju. U slučajevima individualnih zahtjeva korisnika podataka dobro se vodi računa o zaštiti povjerljivosti i nikome se ne daju ID brojevi izvoznika i uvoznika niti bilo kakvi podaci o robama, vrijednostima i količinama koje oni izvoze/uvoze.
8. Politika diseminacije	
8.1 Kalendar objavljivanja	Kalendar objavljivanja je dostupan na web stranici Federalnog zavoda za statistiku krajem decembra tekuće godine za cijelu narednu godinu. U njemu korisnici mogu naći informacije o datumu objavljivanja podataka, broju statističkog izdanja, nazivu publikacije, vrsti statističkog izdanja i razdoblje na koje se odnosi.
8.2 Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://fzs.ba/wp-content/uploads/2019/01/KALENDAR-PUBLICIRANJA-2019.pdf
8.3 Pristup korisnika	Postojeći pravni okvir, definiran Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, određuje osnovne ciljeve i principe funkcioniranja zvanične statistike, kojima se Zavod ovlašćuje da proizvodi visokokvalitetnu zvaničnu statistiku i da je nepristrasno, nezavisno i blagovremeno učini dostupnom svim korisnicima istovremeno. Podaci dobijeni statističkim istraživanjima objavljuju se na web stranici Zavoda u statističkim publikacijama (http://fzs.ba/index.php/publikacije/) i u bazi podataka (http://www.px-web.fzs.gov.ba/).
9. Učestalost diseminacije podataka	mjesečno, godišnje.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

10. Dostupnost i razumljivost	
10.1 Saopćenja	<ul style="list-style-type: none">Mjesečno saopćenje za vanjsku trgovinu u pdf i xls formatu http://www.fzs.ba/saopstenja.htm#top
10.2 Publikacije	<p>(1.) Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine (dio za statistiku vanjske trgovine) http://www.fzs.ba/bilten_mjesečni.htm</p> <p>(2.) Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po kantonima (dio za statistiku vanjske trgovine) http://www.fzs.ba/bilten_mjesečni.htm</p> <p>(3.) Godišnji tematski bilten "Robni promet FBiH sa inozemstvom" http://www.fzs.ba/godsnji_bilteni.htm#VANJSKA TRGOVINA</p> <p>(4.) Statistički godišnjak/ljetopis Federacije BiH (dio za statistiku vanjske trgovine) http://www.fzs.ba/SG2015.pdf</p>
10.3 On-line baza podataka	PX-Web link: http://www.px-web.fzs.gov.ba/pxweb/bs-Latn-BA/Vanjska%20trgovina%20-%20Foreign%20Trade/Vanjska%20trgovina%20-%20Foreign%20Trade/?tablelist=true&rxid=37349e51-d5b3-4802-8e2d-6f18d4f0802d
10.4 Pristup mikro podacima	<p>Članom 39. Zakona je propisano: "U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica. O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti. Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje." U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.</p>
10.5 Drugo	-
10.6 Dokumentacija o metodologiji	KRATKO UPUTSTVO ZA KORISNIKE STATISTIKA ROBNE RAZMJENE BIH S INOSTRANSTVOM-MD 48 on-line link: http://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/robni-promet-fbih-sa-inozemstvom/
10.7 Dokumentacija o kvalitetu	-
11. Upravljanje kvalitetom	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

11.1 Osiguranje kvaliteta	FZS slijedi i preporuke o organizaciji i upravljanju kvalitetom date u Kodeksu prakse evropske statistike (CoP) i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta evropskog statističkog sistema (QAF).
11.2 Procjena kvaliteta	-
12. Relevantnost	
12.1 Korisničke potrebe	Statistika vanjske trgovine, zajedno sa ostalim bazičnim statistikama kao što su statistika industrije, građevinarstva i finansijska statistika, osigurava sve potrebne podatke za statistiku nacionalnih računa i platnog bilansa, tako da se na ovaj način može osigurati neophodan i siguran temelj Vladi Federacije BiH i njenim institucijama za vođenje trgovinske i ekonomske politike. U tom smislu, ključni korisnici podataka iz ovog statističkog istraživanja su: Federalno ministarstvo trgovine, Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo finansija i Federalni zavod za programiranje razvoja. Korisnici ovih podataka su i Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH, poslovni subjekti-preduzeća, mediji i opća javnost. Interno se ovi podaci koriste u statistici nacionalnih računa i platnog bilansa.
12.2 Zadovoljstvo korisnika	Postoji istraživanje o zadovoljstvu korisnika koje je urađeno na nivou Federalnog zavoda za statistiku. Istraživanje je sprovedeno u junu 2018. godine. Istraživanje je provedeno za sve oblasti, što uključuje i uslužne djelatnosti. http://fzs.ba/index.php/o-nama/kvalitet-u-statistici/
12.3 Kompletnost podataka	
13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1 Opća tačnost procjene	-
13.2 Greška uzorkovanja	-
13.3 Neuzoračka greška	-
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1 Pravovremenost	
14.2 Tačnost	Nije bilo odstupanja od planiranih datuma objave.
15. Usklađenost i uporedivost	
15.1 Uporedivost - geografska	Poređenje sa objavljenim podacima o izvozu i uvozu drugih zemalja ("mirror" analiza) se ne vrši na nivou Entiteta unutar BiH, pa FZS u tome nema nikakvog učešća.
15.2 Vremenska uporedivost	Podaci o statistici robne razmjene Federacije BiH sa inostranstvom se proizvode i objavljuju od 1995. godine u mjesečnoj dinamici.
15.3 Usklađenost - cross domain	Nema relevantnog istraživanja koje provodi druga organizacija.
15.4 Usklađenost - interna	-
16. Troškovi i opterećenje	-
17. Revizija podataka	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

17.1 Revizija podataka - politika	Federalni zavod za statistiku ne posjeduje zvanični dokument o politici revizije.
17.2 Revizija podataka - praksa	Revizija carinskih podataka od strane FZS se vrši na mjesečnom i godišnjem nivou. Mjesečna revizija se vrši svaki mjesec za period od početka godine zato što nam UIO dostavlja bazu podataka kumulativno - za sve mjesece od januara zaključno sa tekućim mjesecom. Godišnja revizija se vrši na konačnim podacima za prethodnu godinu koji se objavljuju u julu tekuće godine u statističkom godišnjaku/ljetopisu Federacije BiH i u godišnjem tematskom biltenu "Robni promet FBiH sa inozemstvom". Revizija podataka je zasnovana na ažuriranim podacima koji se dobijaju od Uprave za indirektno oporezivanje. Korisnici se mogu informisati o reviziji podataka u mjesečnom Saopćenju i godišnjem Tematskom biltenu u dijelu "Metodologija".
18. Statistička obrada	
18.1 Izvor podataka	Osnovni izvor podataka za statistiku vanjske trgovine Federacije BiH je Jedinstvena carinska isprava (JCI) koju deklarant (poslovni subjekt ili druga ovlaštena osoba, npr špediter) podnosi carinarnici prilikom carinjenja robe. Za prikupljanje i kontrolu ispravnosti carinskih deklaracija odgovorna je Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje BiH, koja propisuje oblik, sadržaj, način ispunjavanja i podnošenja isprava u carinskom postupku.
18.2 Učestalost prikupljanja podataka	Podaci se prikupljaju na dnevnoj osnovi od strane Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine
18.3 Prikupljanje podataka	Administrativni izvor podataka. Individualni podaci o vanjskotrgovinskim robnim transakcijama - podaci iz Jedinstvenih carinskih isprava se prikupljaju od UIO u redovnoj mjesečnoj dinamici.
18.4 Validacija podataka	Uprava za indirektno oporezivanje kroz software Asycuda (koji se tokom 2016. godine postepeno mijenja novim software-om Asycuda World) popunjava podatke JCI i primarno vrši kontrole validnosti podataka. Federalni zavod za statistiku dalje vrši dodatne kontrole validnosti i kredibilnosti podataka strogo u saradnji sa Agencijom za statistiku BiH (a preko nje i sa UIO) i sve se eventualne ispravke moraju izvršiti jedino uz njihovu saglasnost. Kontrola validnosti (ispravnosti) podataka podrazumijeva kontrolu da li su popunjeni svi podaci i da li su oni popunjeni sa validnim (ispravnim) šiframa sa stanovišta odgovarajućeg standarda popune konkretnog polja u bazi podataka (da li su, naprimjer, popunjene slovne oznake u numeričkim poljima i slično) i sa stanovišta odgovarajuće klasifikacije (da li su korištene ispravne šifre te klasifikacije). Kontrola kredibilnosti (vjerodostojnosti) podataka podrazumijeva provjeru tačnosti podataka (naprimjer da li je jedinična vrijednost nekog proizvoda preniska/previsoka ili je realne vrijednosti) i da li su oni konzistentni sa istovrsnim podacima ranijih perioda.
18.5 Kompilacija podataka	-
18.6 Prilagođavanje	-
19. Komentar	